

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 193/2026-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 10CoCsp/2/2025 takto

r o z h o d o l :

- Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 10CoCsp/2/2025 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie.
- Sťažovateľke **priznáva** finančné zadostučinenie **300 eur**, ktoré **je** Krajský súd v Bratislave **povinný** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
- Krajský súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **1 014,41 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

- Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-11Csp/43/2017 v období po právoplatnosti nálezů ústavného súdu č. k. II. ÚS 107/2024-46 zo 14. mája 2024, tiež vyslovenia porušenia uvedených práv postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 10CoCsp/2/2025, ako aj vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 17 ods. 1 charty a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom mestského súdu v konaní sp. zn. B1-11Csp/43/2017. Žiada prikázať mestskému súdu konať v konaní sp. zn. B1-11Csp/43/2017 a krajskému súdu konať v konaní sp. zn. 10CoCsp/2/2025 bez zbytočných prietáhov, o priznanie finančného zadostučinenia 10 000 eur od mestského súdu, 5 000 eur od krajského súdu a náhradu trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 193/2026-17 z 26. marca 2026 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 10CoCsp/2/2025. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol.

II.

Skutkové východiská a sťažnostná argumentácia

3. Sťažovateľka sa žalobou z 3. júla 2017 na Okresnom súde Bratislava I domáhala určenia, že úverová zmluva uzatvorená so žalovanou 1 z 10. novembra 2011 je bezúčinná a bez poplatkov.

4. Ústavný súd na základe ústavnej sťažnosti sťažovateľky nálezom č. k. II. ÚS 107/2024-46 zo 14. mája 2024 vyslovil porušenie jej základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty postupom mestského súdu (ako právneho nástupcu Okresného súdu Bratislava I, pozn.) v konaní sp. zn. B1-11Csp/43/2017, prikázal mestskému súdu konať v uvedenom konaní bez zbytočných prietáhov a priznal sťažovateľke finančné zadostučinenie 4 000 eur a náhradu trov konania.

5. Mestský súd rozhodol vo veci rozsudkom č. k. B1-11Csp/43/2017-329 z 25. júna 2024, proti ktorému podala sťažovateľka 22. augusta 2024 odvolanie. Po vykonaní príslušných úkonov v súvislosti s podaným odvolaním mestský súd predložil vec krajskému súdu 29. januára 2025, pričom o odvolaní nebolo dosiaľ rozhodnuté.

6. Sťažovateľka sa ďalšou ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. februára 2025 domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty postupom mestského súdu v konaní sp. zn. B1-11Csp/43/2017 v období po právoplatnosti nálezů ústavného súdu č. k. II. ÚS 107/2024-46 zo 14. mája 2024. Tiež žiadala priznať jej finančné zadostučinenie a náhradu trov konania.

Uvedenú ústavnú sťažnosť ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 79/2025-14 z 25. februára 2025 odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

7. Sťažovateľka v aktuálnej ústavnej sťažnosti poukazuje na to, že mestský súd v konaní sp. zn. B1-11Csp/43/2017 v čase po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 107/2024-46 zo 14. mája 2024 postupoval s prietiahmi, a zdôraznila aj celkovú dĺžku napadnutého konania, a to aj napriek tomu, že napadnuté konanie nadobudlo po predmetnom náleze ústavného súdu status prioritného konania. Namieta aj prietahy v postupe krajského súdu, ktorý viac ako rok od predloženia spisu nenariadil pojednávanie ani nerozhodol o podanom odvolaní.

8. Podľa sťažovateľky sa napadnuté konanie nevyznačuje žiadnou právnou alebo faktickou zložitou a svojím správaním k jeho neprimeranej dĺžke nijako neprispela.

III.

Vyjadrenie krajského súdu

9. Krajský súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti poukázal na to, že spis napadol príslušnému senátu 29. januára 2025 a bol pridelený sudkyni spravodajkyni, ktorá bola práceneschopná od 22. septembra 2025 do decembra 2025 a napokon sa vzdala funkcie sudcu. Vec bola riadiacou predsedníčkou senátu pridelená 27. novembra 2025 novému členovi senátu ako sudcovi spravodajcovi a bolo v nej rozhodnuté rozsudkom 30. apríla 2026.

10. Keďže predmetná vec bola meritórne rozhodnutá v primeranom čase 15 mesiacov od jej nápadu, nepovažuje krajský súd ústavnú sťažnosť za opodstatnenú.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010). To isté platí aj vo vzťahu k čl. 47 charty, ak sa preskúmaná vec týka niektorej sféry záujmov Európskej únie (III. ÚS 106/2021).

12. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická

zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

14. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, v ktorej je sťažovateľka žalobkyňou v konaní o určenie, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov, ústavný súd konštatuje, že obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva, preto dĺžka konania pred krajským súdom nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokováanej veci.

15. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom.

16. Pokiaľ ide o hodnotenie postupu krajského súdu, tomuto bola vec predložená 29. januára 2025 a bolo v nej rozhodnuté 30. apríla 2026 s tým, že písomné vyhotovenie rozhodnutia už bolo vypracované a doručované stranám. Rozhodovanie krajského súdu o odvolaní sťažovateľky tak trvalo 1 rok a 3 mesiace. Z predloženého spisu ani z vyjadrenia krajského súdu pritom nevyplýva, že by súd do rozhodnutia o odvolaní vykonal relevantný úkon smerujúci k právoplatnému skončeniu veci. Dĺžka rozhodovania krajského súdu nie je vzhľadom na okolnosti veci optimálna. Krajský súd mal pri rozhodovaní prihliadnuť predovšetkým na celkovú dĺžku konania (ktoré začalo už v júli 2017), ako aj na skutočnosť, že v predmetnej veci už boli ústavným súdom konštatované priet'ahy nálezom č. k. II. ÚS 107/2024-46 zo 14. mája 2024 (vo vzťahu k postupu súdu prvej inštancie). Predchádzajúcim vyslovením príkazu ústavného súdu vo veci konať možno namietané konanie považovať už za vec privilegovanú (pozri II. ÚS 439/2024). Krajský súd mal prihliadať na celkový kontext konania a tomu prispôbiť svoj postup.

17. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní krajského súdu došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty.

18. Ústavný súd už v náleze č. k. II. ÚS 107/2024-46 zo 14. mája 2024 vydanom v predmetnej veci uviedol, že podľa jeho názoru, prihliadajúc na ustanovenia charty, ako aj na vysvetlivky k charte ako nástroja výkladu, je aplikácia charty v posudzovanej veci opodstatnená. Z ustanovení charty totiž vyplýva, že charta sa vzťahuje na inštitúcie a orgány únie. V prípade členských štátov, teda aj Slovenskej republiky, je záväzná výlučne vtedy, ak konajú v rámci rozsahu pôsobnosti práva únie. Keďže politika únie má zabezpečovať vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa (čl. 38 charty), ústavný súd vyhovel návrhu sťažovateľky aj v časti, v ktorej žiadala vysloviť porušenie charty (porov. III. ÚS 462/2023).

19. Hoci ústavný súd zistil, že postupom krajského súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky, neprikázal mu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy, pretože o odvolaní sťažovateľky už bolo v čase rozhodovania ústavného súdu o jej ústavnej sťažnosti rozhodnuté rozsudkom z 30. apríla 2026, ktorý bol už aj písomne vyhotovený a doručovaný stranám.

20. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

21. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada o priznanie primeraného finančného zadostučinenia od krajského súdu 5 000 eur, čo odôvodňuje neefektívnou a nesústredenou činnosťou konajúceho súdu a priorizovaným charakterom napadnutého konania.

22. Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

23. Pri určení primeraného finančného zadostučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadostučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

24. Vzhľadom na dĺžku konania vedeného krajským súdom, berúc do úvahy predmet konania, správanie sťažovateľky a skutočnosť, že v predmetnej veci už ústavný súd konštatoval zbytočné prietahy, majú tiež na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadostučinenia je len zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval priznanie 300 eur pre sťažovateľku za primerané finančné zadostučinenie. Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadostučinenia, ktorú už ústavný súd nepovažoval za primeranú, návrhu sťažovateľky nevyhovel.

V.

Trovy konania

25. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

26. Ústavný súd podľa § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal sťažovateľke náhradu trov konania 1 014,41 eur z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2026 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie ústavnej sťažnosti) v hodnote po 396,50 eur vrátane dvoch režijných paušálov v hodnote po 15,86 eur. Uvedené sumy sa zvyšujú o daň z pridanej hodnoty vo výške 23 %, keďže právna zástupkyňa sťažovateľky je platiteľkou tejto dane.

27. Priznanú náhradu trov konania je krajský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu